

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMAS

2020 m. rugsėjo 15 d.

I SKYRIUS

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMAS IR VERTINIMO KRITERIJAI

Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) 6 straipsnio 4 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), 6.4, 6.5 ir 6.7 papunkčiais, 7 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, valstybės įmonių ir viešųjų įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimo ir motyvuotos išvados rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. D1-442 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, valstybės įmonių ir viešųjų įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimo ir motyvuotos išvados rengimo tvarkos aprašo ir veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo patvirtinimo“ nuostatomis, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo nuostatas, įvertinusi informaciją, jog kai kurios Agentūros veiklos sritys, kuriose gali egzistuoti didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jau buvo išanalizuotos 2015-2019 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymui, pasikeitusį reglamentavimą planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) (PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai) ir leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo galiojimo panaikinimo veiklos srityse, atliko Agentūros PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai vertinimo priėmimo) ir leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo galiojimo panaikinimo sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą.

Nustatytos Agentūros veiklos sritys, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 4, 5, 7 punktuose ir Rekomendacijose nustatytus kriterijus: veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė – prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir/ar vidiniai ir/ar individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

II SKYRIUS

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, DUOMENŲ RINKIMO IR VERTINIMO METODAI

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tikslas – antikorupciniu požiūriu įvertinti Agentūros PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo veiklos sritis ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų Agentūros darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, ir pateikti pasiūlymus, kurie padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir padarytų Agentūros veiklą skaidresnę.

Uždaviniai:

1. Nustatyti analizuojamų veiklos sričių teisinio reglamentavimo trūkumus, kurie sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti.
2. Nustatyti analizuojamų veiklos sričių teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija.
3. Išanalizuoti praktinį analizuojamų veiklos sričių procedūrų vykdymą ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius.
4. Pagal poreikį pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas. PAV programos vertinimas ir tvirtinimas, sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimas, leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas, galiojimo panaikinimas.

Subjektas, atlikęs įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymą – Teisės skyriaus vyriausiasis specialistas Gediminas Sindaravičius.

Analizuotas laikotarpis 2019 m. I-IV ketv. ir 2020 m. I-II ketv. Analizuota Agentūros Taršos prevencijos departamento struktūrinių padalinių – Taršos integruotos prevencijos ir poveikio aplinkai vertinimo skyriaus, Projektų vertinimo skyriaus, taip pat ir kitų savarankiškų padalinių, pvz.: Gyvosios gamtos licencijavimo skyriaus atliekamos administracinės procedūros, kiti veiksmai, susiję su vertinamosiomis Agentūros veiklos sritimis.

Naudoti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai, veiksmai ir Agentūros esamos situacijos vertinimo kriterijai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė (atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuoti ir vertinti teisės aktai, dokumentai ir informacija, kurie nurodomi priede).
2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo analizė (Agentūros sprendimai, registruoti Vieningoje dokumentų valdymo sistemoje (toliau – VDVIS)).
3. Viešosios informacijos stebėjimas ir analizavimas.
4. Agentūros interneto svetainėje (<http://gamta.lt>) skelbiama informacija.
5. Valstybės kontrolės 2020 m. gegužės 4 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-3 „Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas“.
6. Kiti dokumentai.

III SKYRIUS

ATLIKTI VEIKSMAI NUSTATANT IR ĮVERTINANT KORUPCIJOS VEIKSNIUS

Atliekant PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai procedūrų (veiklos) vertinimą, analizuoti teisės aktai (priedo I skyrius).

Atliekant leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo galiojimo panaikinimo procedūrų (veiklos) vertinimą, analizuoti teisės aktai (priedo II skyrius).

Atliekant Agentūros veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą vadovautasi Agentūros nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), kuriuose nurodyta įstaigos paskirtis ir funkcijos, Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2015 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. AV-335 „Dėl įgaliojimų Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojui, administracijos padalinių vadovams suteikimo“ (kartu su įsakymo pakeitimais ir papildymais). Peržiūrėta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, Agentūros vidaus dokumentai, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriais vadovaujasi Agentūros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), atlikdami savo funkcijas. Taip pat buvo vertinami atsitiktinės atrankos metu pasirinktų asmenų prašymų dėl PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, poveikio aplinkai vertinimo dokumentai, paraiškų dėl leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, prašymų dėl galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo galiojimo panaikinimo procedūros, informacija atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos vertinimo, kiti dokumentai, Agentūros darbuotojų veikla vykdančios administracines procedūras, dalyvaujant ar priimančios sprendimus dėl nurodytų prašymų (paraiškų) suteikti administracines paslaugas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo išvados, pasiūlymai pateikti remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jei dokumentų ar duomenų nebuvo pateikta, buvo laikoma, kad jų nėra.

IV SKYRIUS

KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ PAV PROGRAMOS VERTINIMO IR TVIRTINIMO, SPRENDIMŲ DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI PRIĖMIMO, VERSLINĖS ŽVEJYBOS VIDAUS VANDENYSE LEIDIMŲ IŠDAVIMO, GALIOJIMO SUSTABDYMO, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMO, GALIOJIMO PANAIKINIMO VEIKLOS SRITYSE VERTINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAV PROGRAMOS VERTINIMO IR TVIRTINIMO PROCEDŪRŲ VERTINIMAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. liepos 28 d. nutarimo Nr. 900 „Dėl įgaliojimų Aplinkos ministerijai ir jai pavaldžioms institucijoms suteikimo“ 2 punktu Agentūrai suteikti įgaliojimai vykdyti Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatytas atsakingos institucijos funkcijas.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PŪVPAVĮ) 8 straipsnis nustato PAV programos vertinimo ir tvirtinimo procedūras. PAV programa vertinama ir tvirtinama vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), III skyriaus I skirsnio nuostatomis.

PŪVPAVĮ 8 straipsnio 6 dalis nustato, kad poveikio aplinkai vertinimo subjektai turi teisę pateikti motyvuotus reikalavimus poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui papildyti ar

pataisyti programą. Tokiais atvejais poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas papildo ar pataiso programą ir pakartotinai teikia ją poveikio aplinkai vertinimo subjektams, kurie per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos programą išnagrinėja, įvertina joje pateiktą informaciją ir pateikia motyvuotas išvadas poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui.

Tvarkos aprašo 34 punktas nustato, kad PAV dokumentų rengėjas programą, PAV subjektų išvadas (PAV subjekto informaciją apie programos gavimo faktą ir datą, kai PAV subjektas išvadų per nustatytus terminus nepateikia), suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, parengtą kartu su planuojamos ūkinės veiklos organizatoriumi, pateikia Agentūrai nagrinėti.

PŪVPAVĮ 8 straipsnio 8 dalis nustato, kad PAV dokumentų rengėjas kartu su planuojamos ūkinės veiklos organizatoriumi (užsakovu) parengtą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas ir programą pateikia atsakingajai institucijai nagrinėti. Tvarkos aprašo 32 punktas nustato Agentūrai pareigą gavus iš PAV dokumentų rengėjo informaciją apie parengtą programą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos ją paskelbti savo interneto svetainėje visuomenei susipažinti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu buvo įvertinti Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmai gavus iš PAV dokumentų rengėjo informaciją apie parengtą programą ir nustatyta, kad skelbiant PAV programą yra laikomasi Tvarkos aprašo 32 punkte nustatyto 3 darbo dienų termino (žr. pvz.: VDVIS registruotas 2019-04-02 Nr. AS-2708 prašymas ir dokumentai derinti PAV programą Greičiūniškių žvyro telkinio naudojimui, PAV programa Agentūros interneto svetainėje www.gamta.lt paskelbta 2019-04-04).

PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad Agentūra, išnagrinėjusi ir įvertinusi programą ir kartu su ja pateiktą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą ir remdamasi poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadomis, **per 10 darbo dienų nuo programos gavimo dienos patvirtina programą arba pateikia motyvuotus reikalavimus poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui papildyti ar pataisyti programą.** Informaciją apie patvirtintą programą atsakingoji institucija paskelbia aplinkos ministro nustatyta tvarka¹.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PŪVPAVĮ ir Tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimą ir įvertinus priimtus sprendimus tvirtinti PAV programą nustatyta, kad paprastai laikomasi PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 dalies ir Tvarkos aprašo 35 punkte nustatyto 10 darbo dienų termino nuo programos gavimo dienos patvirtinti PAV programą arba pateikti motyvuotus reikalavimus (žr. pvz.: 2019-01-23 Nr. (30.2)-A4-496; 2019-05-21 Nr. (30.1)-A4-3900; 2019-11-28 Nr. (30.1)-A4E-6245; 2019-12-20 Nr. (30.1)-A4E-6785; 2020-01-07 Nr. (30.1)-A4E-124; 2020-01-15 Nr. (30.1)-A4E-274).

PŪVPAVĮ 8 straipsnio 10 dalis nustato, kad kai atsakingoji institucija pagal šio straipsnio 9 dalį buvo pateikusi motyvuotus reikalavimus pataisyti ar papildyti programą, atsakingoji institucija, išnagrinėjusi ir įvertinusi programą, ją **patvirtina per 5 darbo dienas nuo pataisytos ar papildytos programos gavimo dienos.** Tvarkos aprašo 37 punktas nustato papildytai ir pataisytai PAV programai išnagrinėti ir patvirtinti terminą per 5 darbo dienas nuo papildytos programos gavimo dienos.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PAV programos tvirtinimo patikrinimą ir įvertinus priimtus sprendimus dėl PAV prgramos tvirtinimo nustatyta, kad paprastai laikomasi PŪVPAVĮ 8 straipsnio 10 dalyje ir Tvarkos aprašo 37 punkte nustatytų terminų (žr. pvz.: 2019-10-28 Nr. (30.2)-A4E-5379; 2019-12-20 Nr. (30.1)-A4E-6785;

¹ Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Informavimo tvarkos aprašas), 20¹ punktas.

2020-01-15 Nr. (30.1)-A4E-270; 2020-01-23 Nr. (30.1)-A4E-477).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PAV programos tvirtinimo procedūrų patikrinimą ir priimtus sprendimus dėl PAV prgramos tvirtinimo nustatyti keli atvejai, kai PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 ir 10 dalyse ir Tvarkos aprašo 35 ir 37 punktuose nustatytų terminų nesilaikoma (žr. pvz.: 2019-03-05 Nr. (30.1)-A4-1618; 2019-11-29 Nr. (30.1)-A4E-6288; 2019-11-29 Nr. (30.1)-A4E-6287; 2019-10-04 Nr. (30.1)-A4E-4745; 2019-11-05 Nr. (30.1)-A4E-5602).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu buvo įvertinti ir tie atvejai, kai Agentūra atsisakė tvirtinti PAV programą pagal PŪVPAVĮ 3 straipsnio 5 dalies nuostatą (žr. pvz.: 2019-01-23 Nr. (30.4)-A4-542, 2018-11-29 Nr. AS-8357).

Tvarkos aprašo 36 punkte² nustatyta tvarka Agentūra tam tikrais atvejais, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, mastą ar vietos ypatumus, kreipiasi ir į PAV procesą PAV subjekto teisėmis pakviečia kitas valstybės institucijas. Gavusi šių institucijų išvadas ir PAV dokumentų rengėjo papildytą informaciją, tvirtina PAV programą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu buvo įvertinti ir tie atvejai, kai Agentūra Tvarkos aprašo 36 punkte nustatyta tvarka kviečia dalyvauti PAV procese valstybines institucijas ir teikti išvadas PAV programai (žr. pvz.: 2020-06-11 Nr. (30.1)-A4E-5064, 2020-06-26 Nr. (30.1)-A4E-5558).

IŠVADOS:

1. Išnagrinėjus reglamentavimą ir jo praktinį įgyvendinimą, nustatyta, kad Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmai, jiems atliekant PAV programos tvirtinimo procedūrą, iš esmės atitinka PŪVPAVĮ 8 straipsnio, Tvarkos aprašo 35 ir 37 punkto reikalavimus. Agentūros sprendimus dėl PAV programos tvirtinimo pasirašo Agentūros direktorius. Vadovaujantis Agentūros direktoriaus 2015 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. AV-335 „Dėl įgaliojimų Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojui, administracijos padalinių vadovams suteikimo“ (kartu su įsakymo pakeitimais ir papildymais) suteiktais įgaliojimais tarpinius raštus dėl pastabų papildyti/patikslinti PAV programą pasirašo Taršos prevencijos departamento direktorius (pareiškimo kodas TPD-1T).

2. Agentūros interneto svetainėje www.gamta.lt skelbiama informacija apie Agentūroje gautas PAV programas, sprendimai dėl PAV programos derinimo kaip nurodyta Tvarkos aprašo 32 punkte, Informavimo tvarkos aprašo 20¹ punkte. Agentūros interneto svetainėje paskelbti kai kurie sprendimai tvirtinti PAV programą neatsidaro.

3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyti atvejai, kai priimant sprendimus nesilaikoma PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 ir 10 dalyse ir Tvarkos aprašo 35 ir 37 punktuose nustatytų terminų.

Pastebėjimai:

1. Esamos vidaus kontrolės priemonės rizikos valdymui yra nepakankamos, neveiksmingas Agentūros darbuotojų ir valstybės tarnautojų kontrolės mechanizmas, užtikrinantis, kad būtų laikomasi PŪVPAVĮ, Tvarkos apraše nustatytų terminų sprendimų tvirtinti PAV programą

² Kai Agentūra programos nagrinėjimo metu, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, mastą ar vietos ypatumus, nutaria į PAV procesą PAV subjekto teisėmis pakviesti kitas valstybės institucijas, Agentūra per 5 darbo dienas nuo programos gavimo dienos šioms institucijoms motyvuotu raštu nusiunčia programą (skaitmeniniu formatu) prašydama per 10 darbo dienų nuo programos gavimo dienos pateikti motyvuotas išvadas dėl programos Agentūrai ir PAV dokumentų rengėjui ir kartu raštu informuoja PAV dokumentų rengėją ir planuojamos ūkinės veiklos organizatorių, kokios kitos valstybės institucijos PAV subjekto teisėmis pakviestos į PAV procesą.

priėmimui.

2. Agentūros teikiamos pastabos PAV programai papildyti ar pataisyti turėtu būti labiau motyvuotos, reikalavimai papildyti ar patikslinti PAV programą turi būti pagrįsti teisės aktais.

ANTRASIS SKIRSNIS SPRENDIMŲ DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI PRIĖMIMO PROCEDŪROS VERTINIMAS

PŪVPAVĮ 11 straipsnis nustato sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai procedūras.

PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 dalis nustato, kad Agentūra, išnagrinėjusi suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, raštu gautus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus, išnagrinėjusi ir įvertinusi ataskaitą ir remdamasi poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadomis dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, **per 25 darbo dienas** nuo ataskaitos gavimo dienos priima vieną iš šių sprendimų: **teikia motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ar papildyti arba priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.**

Tvarkos aprašo 42 punktą nustato, kad Agentūra, pasibaigus pasiūlymų teikimo terminui, išnagrinėja ataskaitą, PAV subjektų išvadas, gautus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, prirėkus Tvarkos aprašo 43 punkte nurodytais atvejais organizuoja pasitarimą Agentūros darbo laiku, parengia pasitarimo protokolą ir ne vėliau kaip per 25 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo dienos, remdamasi PAV subjektų išvadomis ir PAV proceso metu gauta informacija, priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai (4 priedas), arba raštu pareikalauja, kad PAV dokumentų rengėjas papildytų ar pataisytų ataskaitą pagal motyvuotus reikalavimus ir (ar) pridėdamą protokolą. Tvarkos aprašo 4 priede nustatytos formos sprendimas rašomas ant Agentūros blanko. Agentūra pataisytą ir papildytą ataskaitą išnagrinėja ir sprendimą (4 priedas) priima **per 15 darbo dienų nuo jos gavimo dienos arba gali pakartotinai teikti motyvuotus reikalavimus pataisyti ar papildyti ataskaitą**, nereikalaujama informacijos ir (ar) duomenų, kurių nenurodė pirmą kartą nagrinėdami PAV ataskaitą, tačiau galėjo jų pareikalauti vadovaujantis PŪVPAVĮ 6 straipsnio 7 dalies nuostatomis. Agentūra sprendimą raštu pateikia planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui, PAV dokumentų rengėjui ir PAV subjektams, Tvarkos aprašo 87 punkte nustatyta tvarka jį paskelbia visuomenei susipažinti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PŪVPAVĮ ir Tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimą ir įvertinus priimtus sprendimus dėl PŪV poveikio aplinkai, nustatyta, kad paprastai laikomasi PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatyto 25 darbo dienų termino nuo ataskaitos gavimo dienos sprendimui priimti (žr. pvz.: 2019-03-04 Nr.(30.1)-A4E-1585; 2020-03-16 Nr. (30.1)-A4E-1983).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai priėmimo procedūrų patikrinimą ir sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai vertinimą, nustatyti keli atvejai, kai PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 dalies ir Tvarkos aprašo 42 punkte nustatytų terminų nesilaikoma (žr. pvz.: 2019-02-18 Nr. (30.1)-A41288; 2019-04-30 Nr. (30.1)-A4-3433; 2019-07-16 Nr. (30.1)-A4-4732; 2019-08-28 Nr. (30.1)-A4E-3783).

PŪVPAVĮ 11 straipsnio 3 dalis nustato, kad atsakingoji institucija ataskaitą išnagrinėja ir **per 15 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos priima sprendimą** arba, nepažeisdama šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalies nuostatų, dar kartą teikia motyvuotus reikalavimus **ataskaitą pataisyti ar papildyti.**

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PŪVPAVĮ ir Tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimą ir įvertinus priimtus sprendimus dėl PŪV

poveikio aplinkai, nustatyta, kad paprastai laikomasi PŪVPAVĮ 11 straipsnio 3 dalyje nustatyto 15 darbo dienų termino nuo ataskaitos gavimo dienos sprendimui priimti (žr. pvz.: 2020-06-10 Nr. (30.1)-A4E-5035).

PŪVPAVĮ 11 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad Agentūra poveikio aplinkai vertinimo subjektams, planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui (užsakovui), poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai pateikia raštu.

PŪVPAVĮ 11 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad Agentūra aplinkos ministro nustatyta tvarka paskelbia visuomenei sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir suteikia galimybę su juo susipažinti. Informavimo tvarkos aprašo 37 punktą nustato, kad Agentūra per 3 darbo dienas po sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimo, jį turi paskelbti savo interneto tinklalapyje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties PŪVPAVĮ 11 straipsnio 12 dalies, Tvarkos aprašo 35 punkto ir Informavimo tvarkos aprašo 37 punkto reikalavimams patikrinimą ir įvertinus priimtus sprendimus dėl PŪV poveikio aplinkai, nustatyta, kad paprastai laikomasi 3 darbo dienų termino paskelbti Agentūros sprendimą dėl PŪV poveikio aplinkai.

IŠVADOS:

1. Išnagrinėjus šį reglamentavimą ir praktinį jo įgyvendinimą nustatyta, kad Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmai, jiems atliekant sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai administracinę procedūrą, iš esmės atitinka PŪVPAVĮ 11 straipsnio ir Tvarkos aprašo 42 punkto reikalavimus. Sprendimus dėl PŪV poveikio aplinkai pasirašo Agentūros direktorius.

2. PŪVPAVĮ 11 straipsnio 12 dalyje, Tvarkos aprašo 35 punkte ir Informavimo tvarkos aprašo 37 punkte nustatyto reikalavimo skelbti Agentūros interneto svetainėje priimtų sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai elektronines versijas laikomasi.

Pastebėjimai:

1. Kai kuriuose Agentūros sprendimuose dėl PŪV poveikio aplinkai nurodomas netinkamas teisinis pagrindas. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu nustatyta, kad sprendimuose dėl PŪV poveikio aplinkai nurodoma PŪVPAVĮ 10 straipsnio 1 dalis, tačiau sprendimai turi būti priimami vadovaujantis PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 dalimi.

2. PŪVPAVĮ ir Tvarkos apraše nustatytų kai kurių terminų nėra galimybės kontroliuoti per VDVIS. Tais atvejais, kai VDVIS nėra suformuojamos užduotys, vertinimo metu nebuvo gauta informacijos apie taikomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias administracinei procedūrai atlikti nustatytų terminų laikymasi.

TREČIASIS SKIRSNIS

LEIDIMŲ VERSLINĖS ŽVEJYBOS VIDAUS VANDENYSE IŠDAVIMO, GALIOJIMO SUSTABDYMO, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMO, GALIOJIMO PANAIKINIMO VERTINIMAS

Verslinės žvejybos leidimų išdavimo procedūrų įvertinimas

Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo (toliau – ŽĮ) 15 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos, kurioms esant Agentūra ūkio subjektui išduoda verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimą:

1) ūkio subjektas turi teisę į žvejybos kvotą ir jam skirtą žvejybos vidaus vandenyse kvotą, išskyrus žvejybos ploto naudotojus;

2) žvejybos ploto naudotojui – jeigu vidaus vandenų telkinyje, kuriame žvejybos ploto naudotojas

turi leidimą naudoti žvejojimo plotą, yra nustatytas žvejojimo limitas;

3) ūkio subjektas žemės ūkio ministro nustatyta tvarka yra skyręs lėšų žuvų ištekliams vidaus vandenyse atkurti ir išsaugoti, jeigu jam anksčiau buvo išduotas verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimas, išskyrus žvejojimo ploto naudotojus;

4) ūkio subjektas aplinkos ministro arba jo įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra pateikęs duomenis apie žvejojimo produktus, įrankius, trukmę ir žvejojimo produktų pirminio pardavimo kainą, jeigu jam anksčiau buvo išduotas verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimas.

ŽĮ 15 straipsnio 3 dalis nustato, kad prašymą išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą galima pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į aplinkos ministro įgaliotą instituciją. Aplinkos ministro įgaliota institucija per 2 darbo dienas nuo prašymo išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą apie gautą prašymą.

ŽĮ 15 straipsnio 4 dalis nustato, kad aplinkos ministro įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą gavimo dienos išduoda verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą arba informuoja apie atsisakymą jį išduoti, nurodydama atsisakymo priežastis, tokiu būdu, kokiu buvo gautas prašymas išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą, arba kitu prašyme nurodytu būdu.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. D1-750 „Dėl Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 4 punktas nustato, kad Agentūra leidimą išduoda naudojantis ALIS informacine sistema.

Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 5 punktas nustato, kad Agentūros vadovas paskiria asmenį (-is), atsakingą (-us) už leidimų išdavimą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus Agentūros Gyvosios gamtos licencijavimo skyriaus pareigybių analizę nustatyta, kad Agentūroje yra paskirtas valstybės tarnautojas atsakingas už verslinės žvejojimo leidimų išdavimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, galiojimo panaikinimą.

Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 13 punktas nustato, kad ūkio subjektui leidimas išduodamas, jei yra visos sąlygos, nustatytos ŽĮ 15 straipsnio 2 dalyje.

Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 14 punktas nustato, kad Agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo išduoti leidimą gavimo dienos išduoda leidimą arba informuoja pareiškėją apie atsisakymą jį išduoti, nurodydama atsisakymo priežastis tokiu būdu, kokiu buvo gautas prašymas išduoti leidimą, arba kitu prašyme nurodytu būdu.

ŽĮ 15 straipsnio 5 dalis nustato, kad jeigu pareiškėjas prašyme išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą pateikia ne visą privalomą pateikti informaciją, verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimą išduodanti institucija per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos apie tai raštu praneša pareiškėjui ir informuoja, kad terminas verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimui išduoti bus pradedamas skaičiuoti gavus trūkstamą informaciją.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo procedūrų patikrinimą ir vertinimą, Agentūros sprendimus išduoti verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimus nustatyta, kad prašymai paprastai pateikiami ALIS, tačiau pasitaiko atveju, kai Agentūra gauna prašymus raštu ar elektroninėmis ryšio priemonėmis (žr. pvz.: 2019-03-15 Nr. (26)-A4-2033; 2019-04-03 Nr. (26)-A4-2505; 2019-04-29 Nr. (26)-A4-3353).

Agentūra leidimus išduoda naudojantis informacine sistema ALIS, laikydamasi ŽĮ 15 straipsnio 4 dalyje ir Verslinės žvejojimo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 14 punkte nustatyto 5 darbo dienų termino (žr. pvz.: 2019-02-04 Nr. (26)-A4-823; 2019-02-05 Nr. (26)-A4-872; 2019-02-05 Nr. (26)-A4-873; 2019-02-28 Nr. (26)-A4-1501; 2019-03-14 Nr. (26)-A4-1989; 2019-03-19 Nr.

(26)-A4-2093; 2019-05-23 Nr. (26)-A4-3966; 2020-04-24 Nr. (26)-A4E-3344; 2020-06-05 Nr. (26)-A4E-4897).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo procedūrų patikrinimą ir vertinimą, Agentūros sprendimus išduoti verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimus nebuvo nustatyta atveju, kai priimant sprendimus dėl leidimų išdavimo būtų nesilaikoma ŽĮ 15 straipsnio 4 dalyje ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 14 punkte nustatyto 5 darbo dienų termino ar ŽĮ 15 straipsnio 5 dalyje, Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 7 punkte nustatyto 2 darbo dienų termino.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo procedūrų patikrinimą ir vertinimą, atlikus ALIS pateiktų paraiškų vertinimą ŽĮ 15 straipsnio 3 dalies atžvilgiu, nustatyta, kad Agentūra laikosi 2 darbo dienų termino informuoti pareiškėjus apie gautą prašymą. Analizės metu vertinant korupcijos pasireiškimo metu gautas paraiškas, nustatyta, kad laikomasi Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 7 punkte nustatytų reikalavimų informavimo turiniui. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu nebuvo vertinti tie atvejai, kai ***VDVIS rengiamas iniciatyvinis raštas dėl sprendimo priėmimo ir nėra galimybės patikrinti pateiktų paraiškų arba duomenų negauta.***

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus Agentūros priimtų sprendimų išduoti verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimus, paraiškų, prašymų vertinimą nubuvo nustatyta atveju, kai Agentūra nepriėmė sprendimo dėl leidimo išdavimo.

Pažymėtina, kad korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties ŽĮ ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimą ir įvertinus sprendimus išduoti verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimus, paraiškas, prašymus nustatyta, kad verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimas išduodamas ALIS ir vadovaujantis Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos 18 punktu, gali būti asmens pageidavimu išduodamas popierinis. Agentūros priimtų sprendimų 2019 m. ir 2020 m. analizės metu nustatyta, kad Agentūra visais atvejais kartu su sprendimu pateikia ir išduoto verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo kopiją.

Verslinės žvejybos leidimų galiojimo panaikinimo procedūrų įvertinimas

ŽĮ 15 straipsnio 10 dalis nustato, kad verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimas panaikinamas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

- 1) rašytiniu ūkio subjekto prašymu;
- 2) panaikinama ūkio subjektui suteikta teisė į žvejybos kvotą;
- 3) pasibaigia juridinis asmuo arba miršta fizinis asmuo, kuriems buvo išduotas verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimas;
- 4) išduodant verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimą, buvo pažeistos jo išdavimo sąlygos;
- 5) ūkio subjektas visam teisės į žvejybos kvotą galiojimo laikotarpiui ją perleidžia kitam ūkio subjektui.

Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 25 punktas nustato, kad leidimo galiojimą panaikina Agentūros direktorius.

Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 26 punktas nustato, kad Ūkio subjektui leidimo galiojimas panaikinamas esant Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 15 straipsnio 10 dalyje nustatytiems pagrindams arba pasibaigus teisės į žvejybos kvotą galiojimo laikotarpiui.

Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 28 punktas nustato, kad Tvarkos aprašo 26 punkte nurodytais atvejais leidimas panaikinamas per ALIS. Panaikinus leidimą,

Agentūra apie tai raštu praneša ūkio subjektui, kuriam buvo išduotas leidimas.

Vadovaujantis Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 25 punktu, Agentūros direktorius priima įsakymą dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimo panaikinimo, kurį, vadovaujantis Agentūros direktoriaus 2015 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. AV-335 „Dėl įgaliojimų Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojui, Aplinkos apsaugos agentūros administracijos padalinių vadovams suteikimo“ (kartu su įsakymo pakeitimais ir papildymais) 1.2.8 papunkčiu, pasirašo Agentūros direktoriaus pavaduotojas (pareigybės kodas 1-6T).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties ŽĮ ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimą ir įvertinus ŽĮ ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo nuostatas dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimo panaikinimo nustatyta, kad teisės aktuose nėra nustatytas leidimo galiojimo panaikinimo terminas, per kurį Agentūra privalo priimti sprendimą dėl leidimo galiojimo panaikinimo.

Agentūra raštu praneša ūkio subjektui apie leidimo galiojimo panaikinimą, tačiau nei ŽĮ, nei Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašas nenustato procedūrinių terminų, kuriais turėtų vadovautis Agentūros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, informuodami ūkio subjektą apie leidimo galiojimo panaikinimą. Nėra aišku kaip gali būti įgyvendinamos kontrolės priemonės rizikos valdymui, Agentūros darbuotojų ir valstybės tarnautojų vidaus kontrolės mechanizmas, užtikrinantis savalaikį Agentūros darbuotojų ir valstybės tarnautojų veiksmų atlikimą panaikinant leidimo galiojimą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus Agentūros priimtų sprendimų panaikinti verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimą, prašymų ir raštų vertinimą nustatyta, kad verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimo galiojimas paprastai panaikinamas vadovaujantis ŽĮ 15 straipsnio 1, 2 ir 3 dalimis (2020-01-29 Nr. (26)-A4-302; 2019-01-30 Nr. (26)-A4-763; 2020-08-13 Nr. (26)-A4-1339; 2019-01-09 Nr. (30.2)-A4-96), vertinimo metu nebuvo gauta duomenų, kad Agentūra praktiškai taikytų ŽĮ 15 straipsnio 4, 5 dalyse nurodytus verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų galiojimo panaikinimo pagrindus.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu atlikus procedūrų atitikties ŽĮ ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo reikalavimams patikrinimo metu nebuvo gauta informacijos ar duomenų apie verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, keitimo atvejus, todėl atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimą Agentūra jų nevertino.

IŠVADOS:

1. Išnagrinėjus šį reglamentavimą ir praktinį jo įgyvendinimą nustatyta, kad Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmai, jiems priimant sprendimus dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, iš esmės atitinka ŽĮ ir Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo reikalavimus. Vadovaujantis Agentūros direktoriaus 2015 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. AV-335 „Dėl įgaliojimų Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojui, administracijos padalinių vadovams suteikimo“ (kartu su įsakymo pakeitimais ir papildymais) suteiktais įgaliojimais sprendimus dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo pasirašo Agentūros direktoriaus pavaduotojas (pareigybės kodas 1-6T).

2. ŽĮ 15 straipsnio 3, 4 dalyje, Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 7 punkte, Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo 14

punkte nustatytų reikalavimų laikomasi.

3. Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos apraše nėra nustatytas procedūrinis terminas, per kurį Agentūros valstybės tarnautojai ir darbuotojai turi atlikti veiksmus dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse galiojimo panaikinimo.

4. Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos apraše nėra nustatytas procedūrinis terminas, per kurį Agentūra privalo pranešti ūkio subjektui apie administracinės procedūros užbaigimą.

PENKTASIS SKIRSNIS NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI VEIKLOS SRITYSE

Korupcijos rizikos veiksniai – sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai. Korupcijos rizikos veiksniai – tai individo, institucijos ar proceso bruožai ar ypatybės, kurie padidina korupcinio elgesio, integralumo pažeidimo, neetiško elgesio ar kitos elgsenos, kuri gali turėti neigiamą poveikį viešojo sektoriaus institucijos tikslams pasiekti, tikimybę. Korupcijos rizikos veiksniai – tai įvairios aplinkybės, kurios gali paskatinti, sukelti ar leisti korupcinį ar neetišką elgesį (RCC RAI, 2015).

Išoriniai ir sisteminiai rizikos veiksniai.

Neaiškūs teisės aktai, įskaitant neaiškias teisės aktų formuluotes, reguliuojantys Agentūros vykdomą administracinę procedūrą. Įgyvendinančiuose teisės aktuose PAV programos vertinimo ir tvirtinimo srityje nėra aiškiai reglamentuota, kokiais kriterijais vadovautis Agentūros valstybės tarnautojams ir darbuotojams teikiant pastabas papildyti/pataisyti PAV programą, neaiškūs PŪVPAVĮ 6 straipsnio 7 dalies reikalavimas nereikalauti informacijos ir (ar) duomenų, kurių PAV subjektai nenurodė pirmą kartą nagrinėdami atrankos informaciją ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, tačiau galėjo jų pareikalauti. PŪVPAVĮ 10 straipsnio 1 dalis nustato, kad dokumentų rengėjas PAV ataskaitą rengia pagal Agentūros patvirtintą PAV programą, todėl svarbu tinkamai įvertinti, ar PAV programos turinys atitinka aplinkosauginius teisės aktus ir ūkinei veiklai keliamus reikalavimus.

Vidiniai/organizaciniai rizikos veiksniai. Silpnos valdymo ir administravimo priemonės, įskaitant atvejus, kai vidurinio lygmens vadovai arba nesupranta, kad atliekami korupciniai veiksmai, arba nekreipia dėmesio, nėra išpėjimo sistemų, pranešančių apie įvairias netinkamas praktikas, nepakankami žmogiškieji, finansiniai ir laiko ištekliai. Neužtikrinamas pakankamai skaidrios ūkio subjektų konsultacijos. Nors Ūkio subjektų konsultavimo tvarkos projektas parengtas, derinamas, bet nėra Agentūros direktoriaus patvirtintas. Konsultacijos dažniausiai suteikiamos telefonu arba elektroniniu paštu. Pasitaiko atvejų, kai veiklos vykdytojas atvyksta į Agentūros buveinę ar Agentūros darbuotojo darbo vietą dėl konsultacijos. Nurodytu atveju nėra nustatytos procedūros, dėl ko galimai neužtikrinamas pakankamai veiklos vykdytojui skaidrios konsultacijos suteikimas.

Agentūros valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dalyvaujantis priimant sprendimą administracinėje procedūroje, ne visada pateikia privačių interesų deklaracijoje informaciją, kad atitinkama bendrovė priklauso jo sutuoktinei(-iui) arba sutuoktinė (-is) dirba bendrovėje. Dėl nurodytų aplinkybių skiriama užduotis gali sukelti privačių interesų konfliktą. Agentūroje dirbantis valstybės tarnautojas ar darbuotojas galimai nėra susipažinęs su taisyklėmis, reglamentuojančiomis elgesį iškilus interesų konfliktui.

Agentūros direktorius 2019 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. AV-124 „Dėl antikorupcinės Aplinkos apsaugos agentūroje sukūrimo ir įgyvendinimo veiksmų 2019-2020 metams plano patvirtinimo“ patvirtino <...> planą, kuriame numatytos antikorupcinės priemonės siekiant savo veiklos rezultatų ir norint išvengti rezultatams kylančių grėsmių.

Darbo proceso rizikos veiksniai.

Darbo proceso ir procedūrinės spragos lemia, kad už tam tikrus veiksmus ar jų neatlikimą niekas neprisiima atsakomybės. Nustatyti darbo kontrolės trūkumai. Nėra tinkamai skelbiama informacija apie sprendimus dėl PAV programų tvirtinimo, sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Siekiant išvengti nurodytų apraiškų planuojami ir organizuojami kiekvienais metais Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymai pagal veiklos sritis yra nepakankami, nes ne visi valstybės tarnautojai ir darbuotojai apmokomi.

Individualūs rizikos veiksniai. Korupcijos apraiškos galimos dėl skirtingo teisės akto suvokimo, interpretavimo ir taikymo priimant sprendimus.

Taip pat interesų konfliktų deklaracijos nepapildymas, nepatikslinimas. Netinkami santykiai su klientais, kai dėl veiklos vykdytojo parengtiems dokumentams Agentūros pateiktų nekonkrečių rašytinių pastabų pataisyti ar papildyti dokumentus, veiklos vykdytojo atstovui ar dokumentų rengėjui būtina skambinti telefonu ar atvykti į Agentūrą, valstybės tarnautojo ar darbuotojo darbo vietoje aptarti kaip tinkamai pataisyti ar papildyti rengiamus dokumentus tiek pagal Agentūros pateiktas raštu pastabas, tiek ir kitus papildomus žodinius patarimus, pasiūlymus.

Kai ūkio subjektas kreipiasi su tuo pačiu prašymu dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo ir panaikinimo, t.y. kelių administracinių procedūrų atlikimo, ir vienos iš procedūrų terminas apskritai neapibrėžtas, tokiu atveju suteikiama Agentūros valstybės tarnautojams ir darbuotojams diskrecijos teisė pasirinkti protingą terminą sprendimui priimti ir atsakymui pateikti. Suteikus visas prašomas administracines paslaugas, paslauga, kurios suteikimui teisės akte numatytas terminas, gali būti tam tikrais atvejais suteikta pavėluotai.

Darbuotojai skundžiasi, kad dėl didelės darbuotojų kaitos, jiems padidėja darbinių užduočių kiekis.

Korupcijos rizikos veiksniai yra valdomi, tačiau nepakanka vidaus kontrolės procedūrų, būtina imtis papildomų priemonių. Papildomos priemonės rizikos valdymui padidintu atsparumą korupcijai ir padėtu tinkamai įgyvendinti teisės aktų reikalavimus.

IŠVADA IR PASIŪLYMAI DĖL NUSTATYTŲ KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ VALDYMO IR/AR PAŠALINIMO

Motyvai:

1. Agentūros ūkinės veiklos aplinkosauginio reguliavimo veikla formaliai priskiriama prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Agentūros veikla yra išsamiai reglamentuota įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Atlikus Agentūros korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir įvertinimą PŪV PAV (PAV programos tvirtinimo, sprendimų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimo), leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo veiklos srityse sąlygos korupcijai pasireikšti nėra palankios. Agentūroje egzistuoja atsparumas korupcijai. Korupcijos pasireiškimo tikimybę sumažina, kad sprendimus pasirašo Agentūros direktorius, sprendimo projekto rengėjui suderinus su savo skyriaus vadovu, kitų Agentūros administracinių padalinių valstybės tarnautojais ir jų skyrių vadovais, Taršos prevencijos departamento direktoriumi. Taip pat Agentūros direktoriaus 2019 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. AV-124 „Dėl Antikorupcinės Aplinkos apsaugos agentūroje sukūrimo ir įgyvendinimo veiksmų 2019-2020 metams plano patvirtinimo“ patvirtintas Antikorupcinės Aplinkos apsaugos agentūroje sukūrimo ir įgyvendinimo veiksmų 2019-2020 metams planas, 2019 m. Kokybės politika ir tikslai papildyti nulinės tolerancijos korupcijai politika, taip pat

atliekamos darbuotojų apklausos korupcijos suvokimo klausimais.

2. Agentūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų pagrindinės funkcijos išsamiai nurodytos jų pareigybių aprašymuose ir jų veiklą reglamentuojančiuose Agentūros vidaus administravimo teisės aktuose. Būtų tikslinga nuolat stebėti ir vertinti vidinio teisinio reglamentavimo proporcingumą ir jo poveikį Agentūroje vykstančių procesų skaidrumui ir prireikus jį nuolat atnaujinti.

3. Kai kuriais atvejais nėra užtikrinamas tinkamas PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 ir 10 dalių ir Tvarkos aprašo 35 ir 37 punktų, PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 ir 2 dalių ir Tvarkos aprašo 42 punkto reikalavimų įgyvendinimas.

4. Teisės aktuose nėra nustatyta konkrečių kriterijų, kuriais vadovaujantis Agentūros valstybės tarnautojas ar darbuotojas galėtų nuspręsti, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 6 straipsnio 7 dalies nuostatomis, kad negali reikalauti informacijos ir (ar) duomenų, kurių nenurodė pirmą kartą nagrinėdami poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, tačiau galėjo jų pareikalauti.

5. Kai kuriuose Agentūros sprendimuose dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai nurodomas netinkamas teisinis pagrindas.

6. Kai kuriuose Agentūros sprendimuose tvirtinti PAV programą nurodomas netinkamas teisinis.

7. Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos apraše nėra nustatytas terminas per kurį Agentūros valstybės tarnautojai ir darbuotojai turi atlikti veiksmus dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse galiojimo panaikinimo ir informuoti ūkio subjektą apie administracinės procedūros sprendimus.

IŠVADA. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės Agentūroje įvertinimą, manytina, kad pagal Korupcijos prevencijos įstatyme pateiktus korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijus ir Agentūros direktoriaus patvirtintas procedūras, valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių aprašymus, administracijos padalinių nuostatus bei 2019 m. naujas antikorpucines priemones korupcijos veiksniai iš esmės yra valdomi, o tikimybė korupcijai pasireikšti PŪV PAV (PAV programos vertinimo ir tvirtinimo, sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai priėmimo), leidimų verslinės žvejybos vidaus vandenyse išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo veiklos srityse yra minimali.

PASIŪLYMAI DĖL NUSTATYTŲ KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ VALDYMO IR / AR PAŠALINIMO:

1. Pavesti pagal kompetenciją Taršos prevencijos departamento direktoriui ir Agentūros direktoriaus pavaduotojui:

1.1. užtikrinti PŪVPAVĮ 8 straipsnio 9 ir 10 dalių ir Tvarkos aprašo 35 ir 37 punktų, PŪVPAVĮ 11 straipsnio 1 ir 2 dalių ir Tvarkos aprašo 42 punkto reikalavimų įgyvendinimą;

1.2. užtikrinti, kad Agentūros priimami sprendimai atitiktų PŪVPAVĮ ir Tvarkos aprašo reikalavimus.

2. Stiprinti vidaus kontrolės mechanizmus, peržiūrėti vidaus kontrolės sistemos priemones ir pateikti siūlymus sprendimų dėl sistemos tobulinimui siekiant išvengti procedūrų vykdymo ydingų aspektų PAV programų tvirtinimo, sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai teisės aktų reikalavimų pokyčių ir PAV programų tvirtinimo, sprendimų dėl PŪV poveikio aplinkai priėmimo pavėluotai ar veiksmų neatlikimo kontekste.

3. Peržiūrėti ir inicijuoti Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo pakeitimą, nustatant procedūrinius terminus sprendimų dėl verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų galiojimo panaikinimo priėmimui ir ūkio subjektų informavimui apie priimtus sprendimus.

4. Peržiūrėti ir inicijuoti PŪVPAVĮ 8 straipsnio 10 dalies ir Tvarkos aprašo 37 punkto pakeitimą, nustatant ilgesnį nei 5 darbo dienų terminą PAV programai patvirtinti.

5. Pateikti Personalo ir dokumentų valdymo skyriaus vedėjui Taršos prevencijos departamento ir Gyvosios gamtos licencijavimo skyriaus valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymų antikorupcinėmis temomis poreikį.

Direktorius

Rimgaudas Špokas

Parengė

Teisės skyriaus vyriausiasis specialistas Gediminas Sindaravičius

---

Aplinkos apsaugos agentūros veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimo priedas

ANALIZUOTI TEISĖS AKTAI

I SKYRIUS

PAV PROGRAMOS VERTINIMĄ IR TVIRTINIMĄ, SPRENDIMŲ DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI PRIĖMIMĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

1. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. liepos 28 d. nutarimas Nr. 900 „Dėl įgaliojimų Aplinkos ministerijai ir jai pavaldžioms institucijoms suteikimo“.
3. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimo Aplinkos ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. D1-311 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimo Aplinkos ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose tvarkos aprašo patvirtinimo“.
4. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
5. Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS

LEIDIMŲ VERSLINĖS ŽVEJYBOS VIDAUS VANDENYSE IŠDAVIMĄ, GALIOJIMO SUSTABDYMĄ, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMĄ, GALIOJIMO PANAIKINIMĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

6. Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas.
  7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. spalio 7 d. įsakymas Nr. D1-750 „Dėl Verslinės žvejybos vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
-